

**БУЛГАН АЙМГИЙН
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Авхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс: 7034-2580
E-mail: bulgan@audit.gov.mn

2024.02.23 № 148

танай _____ ны № _____ т

АЙМГИЙН НЭГДСЭН ЭМНЭЛГИЙН
ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ М.БЯМБАСҮРЭН
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төсвийн тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулснаар эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хяналт, санхүүжилт, төлбөр тооцооны программ, цахим системийг бодит цагийн горимд шилжүүлж иргэнд чанартай эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг чирэгдэлгүй үзүүлж гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтээр үйл ажиллагаагаа явуулах эрх зүйн шинэчлэл хийгдсэн байна.

Нэгдсэн эмнэлэг нь гүйцэтгэлийн санхүүжилтээр санхүүжиж, 1 хөтөлбөр 3 зориулалт арга хэмжээний хүрээнд 267 эмч, эмнэлгийн ажилтан лавлагаа тусламж үйлчилгээг үзүүлэн эрүүл мэндийн даатгалаас 9,699,471.2 мянган төгрөг буюу 91 хувь, өөрийн орлого 300,881.1 мянган төгрөг буюу 114.1 хувь, нэмэлт санхүүжилтийн орлого 4,000.0 мянган төгрөг нийт 10,004,352.4 мянган төгрөгийн

• 006020341

санхүүжилтийн эх үүсвэртэй аажиллаж өөрийн орлогын төлөвлөгөөг 114.1 хувь буюу 37,100.0 мянган төгрөгөөр давсан байна.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Нэгдсэн эмнэлэгийн даргын 2023 оны 01 дүгээр сарын 02-ний Б/01 тоот захирамжаар 271 хүний бүтэц орон тоотой үйл ажиллагаа явуулахаар баталж, 2023 онд 246 орон тоотой үйл ажиллагаагаа явуулжээ.

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжтой нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.ЭРДЭНЭ

413	Өглөг	429,106,892.28	846,965,201.48
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	429,106,892.28	832,035,169.48
4136	Бусад өглөг	00.00	14,930,032.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	00.00	14,930,032.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	13,136,028,790.35	13,313,330,397.45
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	13,136,028,790.35	13,313,330,397.45
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	4,055,327,827.64	4,055,327,827.64
51101	Өмч: - төрийн	4,055,327,827.64	4,055,327,827.64
512	Хуримтлагдсан үр дүн	6,456,850,553.16	6,644,813,028.06
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	6,456,850,553.16	6,467,511,420.96
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	177,301,607.10
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,623,850,409.55	2,613,189,541.75
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	13,565,135,682.63	14,160,295,598.93

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	10,368,434,202.75	13,092,844,793.23
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,402,400,734.93	3,300,359,476.34
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,402,400,734.93	3,300,359,476.34
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,402,400,734.93	3,300,359,476.34
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	167,027,320.00	196,432,539.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	123,197,006.64	92,117,600.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	7,966,033,467.82	9,792,485,316.89
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	40,125,000.00	4,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	30,000,000.00	3,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	10,125,000.00	00.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	7,925,908,467.82	9,788,485,316.89
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	7,925,908,467.82	9,788,485,316.89
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	10,686,304,735.87	12,896,764,502.77
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,686,304,735.87	12,896,764,502.77
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,667,134,735.87	12,872,806,267.77
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,769,123,469.42	5,893,572,463.25
210101	Үндсэн цалин	2,619,282,030.69	3,257,777,012.19
210102	Нэмэгдэл	1,595,867,781.73	1,995,761,323.06
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	223,042,000.00	244,770,330.00
210104	Урамшуулал	330,931,657.00	395,263,798.00

2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	591,347,355.72	736,120,894.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	409,215,127.18	512,073,480.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	48,215,273.15	60,225,797.10
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	37,847,179.68	47,203,837.61
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,730,854.97	10,262,224.71
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	87,338,920.74	106,355,554.66
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,212,244,550.67	1,287,265,984.98
210301	Гэрэл, цахилгаан	106,527,382.67	138,502,117.71
210302	Түлш, халаалт	919,642,138.00	927,432,547.27
210303	Цэвэр, бохир ус	186,075,030.00	221,331,320.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	157,951,578.25	176,114,450.60
210401	Бичиг хэрэг	12,396,363.00	12,488,863.00
210402	Тээвэр, шатахуун	69,948,920.00	69,524,432.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,419,110.00	9,120,923.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	59,779,352.70	59,455,537.60
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,407,832.55	25,524,695.00
2105	Нормативт зардал	1,906,247,790.63	2,570,194,767.68
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,690,030,434.63	2,310,046,251.48
210502	Хоол, хүнс	183,110,702.50	237,683,240.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	33,106,653.50	22,465,276.20
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	100,940,274.44	138,933,326.36
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	37,351,790.44	47,816,656.36
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	00.00	2,861,800.00
210604	Урсгал засвар	63,588,484.00	88,254,870.00
2107	Томилолт, зочны зардал	13,220,100.00	19,497,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	13,220,100.00	19,497,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	33,209,336.00	43,895,653.85
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,175,300.00	15,724,419.56
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	2,660,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,899,500.00	4,213,625.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	460,650.00	422,480.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	198,000.00	187,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,380,700.00	9,540,325.00
210807	Газрын төлбөр	495,400.00	495,400.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	119,900.00	116,490.29
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	10,479,886.00	10,535,914.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,882,850,280.74	2,007,211,426.92
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,952,600.00	00.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	1,879,897,680.74	2,007,211,426.92
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	19,170,000.00	23,958,235.00

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	19,170,000.00	23,958,235.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19,170,000.00	23,958,235.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	-317,870,533.12	196,080,290.46
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	18,778,683.36
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	18,778,683.36
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	-18,778,683.36
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	-317,870,533.12	177,301,607.10

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

ДАНС	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	9,062,645,383.96	10,004,352,415.19
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	291,723,427.64	300,881,153.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	291,723,427.64	300,881,153.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	291,723,427.64	300,881,153.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	168,526,421.00	207,880,366.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	123,197,006.64	93,000,787.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	8,770,921,956.32	9,703,471,262.19
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	40,125,000.00	4,000,000.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	00.00	1,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	30,000,000.00	3,000,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	10,125,000.00	00.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	8,730,796,956.32	9,699,471,262.19
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	8,730,796,956.32	9,699,471,262.19
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	8,989,832,022.81	9,933,348,984.54
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	8,989,832,022.81	9,933,348,984.54
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	8,970,657,022.81	9,909,390,749.54
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,769,332,432.35	5,896,345,614.82
210101	Үндсэн цалин	2,619,490,993.62	3,174,264,731.02
210102	Нэмэгдэл	1,595,867,781.73	2,048,141,095.52
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	223,042,000.00	273,911,429.65
210104	Урамшуулал	330,931,657.00	400,028,358.63
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	591,373,453.00	736,094,796.85

210201	Тэтгэврийн даатгал	409,240,327.79	506,198,949.98
210202	Тэтгэмжийн даатгал	48,216,173.92	58,133,968.82
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	37,847,179.68	46,299,914.96
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,730,850.87	11,352,754.42
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	87,338,920.74	114,109,208.67
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,122,458,855.17	1,185,652,709.68
210301	Гэрэл, цахилгаан	106,527,382.67	138,502,117.71
210302	Түлш, халаалт	809,418,438.50	867,539,886.97
210303	Цэвэр, бохир ус	206,513,034.00	179,610,705.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	141,700,470.40	173,042,793.00
210401	Бичиг хэрэг	9,499,540.00	10,606,950.00
210402	Тээвэр, шатахуун	60,147,600.00	62,252,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,571,010.00	9,120,923.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	43,653,070.40	53,187,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	19,829,250.00	37,875,020.00
2105	Нормативт зардал	2,202,770,889.89	1,792,006,180.34
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,978,042,209.89	1,546,603,330.34
210502	Хоол, хүнс	191,714,680.00	229,617,850.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	33,014,000.00	15,785,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	88,647,072.00	68,818,540.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	17,614,900.00	10,646,100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	889,500.00	2,347,400.00
210604	Урсгал засвар	70,142,672.00	55,825,040.00
2107	Томилолт, зочны зардал	13,220,100.00	19,497,300.00
210702	Дотоод албан томилолт	13,220,100.00	19,497,300.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	37,457,250.00	37,932,814.85
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,476,000.00	15,724,419.56
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,903,000.00	4,213,625.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	460,650.00	422,480.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	198,000.00	187,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,318,000.00	7,231,000.00
210807	Газрын төлбөр	495,400.00	495,400.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	119,900.00	116,490.29
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	9,486,300.00	9,542,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,696,500.00	00.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,696,500.00	00.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	19,175,000.00	23,958,235.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	19,175,000.00	23,958,235.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19,175,000.00	23,958,235.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>72,813,361.15</u>	<u>71,003,430.65</u>

5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	71,311,790.00	69,816,400.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	71,311,790.00	69,816,400.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	71,311,790.00	69,816,400.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	71,311,790.00	69,816,400.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-71,311,790.00</u>	<u>-69,816,400.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	1,501,571.15	1,187,030.65
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	3,186,326.50	4,687,897.65
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,687,897.65	5,874,928.30

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

КОД	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,055,327,827.64	2,623,855,109.55	6,651,941,386.12	13,331,124,323.31
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	123,054,700.16	123,054,700.16
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,055,327,827.64	2,623,855,109.55	6,774,996,086.28	13,454,179,023.47
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-317,870,533.12	-317,870,533.12
C08	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,055,327,827.64	2,623,850,409.55	6,456,850,553.16	13,136,028,790.35
D01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,055,327,827.64	2,623,850,409.55	6,456,850,553.16	13,136,028,790.35
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	10,660,867.80	10,660,867.80
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,055,327,827.64	2,623,850,409.55	6,467,511,420.96	13,146,689,658.15
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-10,660,867.80	00.00	-10,660,867.80
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	177,301,607.10	177,301,607.10
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,055,327,827.64	2,613,189,541.75	6,644,813,028.06	13,313,330,397.45

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ДАНС	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		3,591,797.65	(3,591,797.65)	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	10,925,727,300.00	10,002,069,284.54	923,658,015.46	91.5%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,925,727,300.00	10,002,069,284.54	923,658,015.46	91.5%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,902,843,400.00	9,979,207,149.54	923,636,250.46	91.5%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	6,015,468,000.00	5,896,345,614.82	119,122,385.18	98.0%
210101	Үндсэн цалин	3,240,139,300.00	3,174,264,731.02	65,874,568.98	98.0%
210102	Нэмэгдэл	2,095,027,500.00	2,048,141,095.52	46,886,404.48	97.8%
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	281,492,100.00	273,911,429.65	7,580,670.35	97.3%
210104	Урамшуулал	398,809,100.00	400,028,358.63	(1,219,258.63)	100.3%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	751,933,500.00	736,094,796.85	15,838,703.15	97.9%
210201	Тэтгэврийн даатгал	511,288,100.00	506,198,949.98	5,089,150.02	99.0%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	60,190,800.00	58,133,968.82	2,056,831.18	96.6%
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	48,121,200.00	46,299,914.96	1,821,285.04	96.2%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	12,030,300.00	11,352,754.42	677,545.58	94.4%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	120,303,100.00	114,109,208.67	6,193,891.33	94.9%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,587,741,200.00	1,185,652,709.68	402,088,490.32	74.7%
210301	Гэрэл, цахилгаан	152,506,600.00	138,502,117.71	14,004,482.29	90.8%
210302	Түлш, халаалт	1,200,134,200.00	867,539,886.97	332,594,313.03	72.3%
210303	Цэвэр, бохир ус	235,100,400.00	179,610,705.00	55,489,695.00	76.4%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	186,910,600.00	186,865,193.00	45,407.00	100.0%
210401	Бичиг хэрэг	10,712,600.00	10,606,950.00	105,650.00	99.0%
210402	Тээвэр, шатахуун	62,252,400.00	62,252,400.00	-	100.0%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,118,000.00	9,120,923.00	(2,923.00)	100.0%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	53,527,600.00	53,187,500.00	340,100.00	99.4%
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	51,300,000.00	51,697,420.00	(397,420.00)	100.8%

2105	Нормативт зардал	2,183,338,800.00	1,811,256,180.34	372,082,619.66	83.0%
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,916,757,700.00	1,565,853,330.34	350,904,369.66	81.7%
210502	Хоол, хүнс	245,781,100.00	229,617,850.00	16,163,250.00	93.4%
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	20,800,000.00	15,785,000.00	5,015,000.00	75.9%
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	88,200,300.00	76,698,540.00	11,501,760.00	87.0%
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	23,531,400.00	18,526,100.00	5,005,300.00	78.7%
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,756,000.00	2,347,400.00	2,408,600.00	49.4%
210604	Урсгал засвар	59,912,900.00	55,825,040.00	4,087,860.00	93.2%
2107	Томилолт, зочны зардал	19,500,000.00	19,497,300.00	2,700.00	100.0%
210702	Дотоод албан томилолт	19,500,000.00	19,497,300.00	2,700.00	100.0%
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	69,751,000.00	66,796,814.85	2,954,185.15	95.8%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,029,800.00	15,924,419.56	2,105,380.44	88.3%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	4,214,200.00	4,213,625.00	575.00	100.0%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	651,200.00	422,480.00	228,720.00	64.9%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	198,000.00	187,000.00	11,000.00	94.4%
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	36,500,000.00	35,895,000.00	605,000.00	98.3%
210807	Газрын төлбөр	495,400.00	495,400.00	-	100.0%
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	120,000.00	116,490.29	3,509.71	97.1%
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	9,542,400.00	9,542,400.00	-	100.0%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	22883900.00	22862135.00	21,765.00	99.9%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	22,883,900.00	22,862,135.00	21,765.00	99.9%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	22,883,900.00	22,862,135.00	21,765.00	99.9%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	10,925,727,300.00	10,004,352,415.19	921,374,884.81	91.6%
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	10,657,965,100.00	9,699,471,262.19	958,493,837.81	91.0%

134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	10,657,965,100.00	9,699,471,262.19	958,493,837.81	91.0%
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	263,762,200.00	300,881,153.00	(37,118,953.00)	114.1%
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	103,762,200.00	207,880,366.00	(104,118,166.00)	200.3%
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	160,000,000.00	93,000,787.00	66,999,213.00	58.1%
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	3,591,797.65	(3,591,797.65)	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	5,874,928.30	(5,874,928.30)	
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	00.00	00.00	-	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-	100.0%
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-	100.0%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	271.00	267.00	4.00	98.5%
620001	Удирдах ажилтан	2.00	2.00	-	100.0%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	211.00	203.00	8.00	96.2%
620003	Үйлчлэх ажилтан	58.00	62.00	(4.00)	106.9%

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 500,862.3 мянган төгрөгийн зерчил илэрснээс, 27,071.2 мянган төгрөгийн 5 төлбөрийн акт, 2 албан шаардлага, 8 зөвлөмж өгөгдсөнийг тогтоосон.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 Тайлангийн хугацаанд түргэвчилсэн оношлуурын тест иргэдэд худалдан борлуулсан ба энэ орлого нь нийт 401 ширхэг нийт 10,250.4 мянган төгрөг байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 44 дүгээр зүйлийн 44.1.3-д "санхүүгийн тайлан болон үр дүнгийн гэрээнд уг үйл ажиллагааны талаар зохих ёсоор тусгасан байх", 44.1.5-д "туслах үйл ажиллагаа эрхлэх нь тухайн төсвийн байгууллагын чиг үүрэг, үндсэн үйл ажиллагаанд харшлахгүй байх" заалтуудыг хэрэгжүүлээгүй, эм, эмнэлэгийн хэрэгсэл худалдан борлуулах тусгай зөвшөөрөлгүйгээр иргэдэд худалдан борлуулсан байна. Акт тогтоох

3.1.2 Тайлангийн хугацаанд давхардсан тоогоор 4,824.8 мянган төгрөгийн /дэлгэрэнгүйг хавсралтаар/ цалингийн зардал хэтрүүлэн олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.4-д "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-д "хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох", 15.1.5-д "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах", гэсэн заалт, Засгийн газрын 2023 оны 240 дүгээр тогтоолын 6 дугаар хавсралтыг тус тус хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна. Акт тогтоох

3.1.3 Төсвийн хүрээнд нийт 2,092.0 мянган төгрөгийг /дэлгэрэнгүй хавсралтаар/ зориулалт бусаар зарцуулсан нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-д "хууль тогтоомжид

зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох", 15.1.5-д "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах" заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна. Акт тогтоох

3.1.4 2023 оны 1-9 дүгээр сарын шатахууны тайланг жолоочийн замын хуудас, автомашины стометрийн заалттай тулгахад нийт 24178 км буюу 9,428.8 мянган төгрөгийн шатахуун илүү зарцуулсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй, төсвийг үрэлгэн зарцуулсан байна. Акт тогтоох

3.1.5 4 улирлын байдлаар эмийн тооллогыг түүврийн аргаар нийт 361.1 мянган төгрөгний эм дутуу байсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй, нийт эмийн зардал зөрүүтэйг илтгэж байна. Акт тогтоох

3.1.6 Хүнсний тайланг агуулахын үлдэгдэлтэй тулган баталгаажуулахад 3 нэр төрлийн 223 ширхэг 113.9 мянган төгрөгний хүнсний бүтээгдэхүүн дутагдсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй, төсвийн хөрөнгийг үрэлгэн зарцуулсан байна. Акт тогтоох

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
байхгүй												
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Үүнээс				Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
							Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Нэгдсэн эмнэлэг	14	500,862.3	5	27,071.2	2	183962.0	5	289,829.1				

